

Uchwała Nr 41/2022
Senatu Wyższej Szkoły
Zarządzania i Przedsiębiorczości
z siedzibą w Wałbrzychu
z dnia 29 września 2022 roku

w sprawie: *wprowadzenia Zasad Weryfikacji Efektów Uczenia się w Wyższej Szkole Zarządzania i Przedsiębiorczości z siedzibą w Wałbrzychu*

W oparciu o § 20 ust 1. Statutu Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości z siedzibą w Wałbrzychu uchwała się, co następuje:

§ 1

Senat Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości z siedzibą w Wałbrzychu wprowadza Zasady Weryfikacji Efektów Uczenia się, które stanowią załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

Nadzór nad realizacją postanowień niniejszej Uchwały sprawuje Prorektor ds. naukowo-dydaktycznych.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Rektor

prof. dr hab. inż. Lucjan Kowalczyk

ZASADY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

(sposób potwierdzania osiągnięcia efektów na poszczególnych etapach)

§ 1

Cel i przedmiot zasad oceniania

1. Celem weryfikowania osiągniętych efektów uczenia oraz oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych jest określenie zasad i trybu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia modułowych i kierunkowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poszczególnych kierunkach kształcenia wraz z określeniem stopnia ich uzyskania za pomocą jasno określonych i stosowanych kryteriów przyznawania ocen.
2. Studenci powinni być oceniani według określonych i konsekwentnie stosowanych kryteriów, przepisów i procedur zapewniających weryfikację zakładanych efektów uczenia.
3. Weryfikacja dotyczy wszystkich efektów uczenia w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, określonych dla kierunku studiów.
4. Weryfikacja przeprowadzana jest na wszystkich kierunkach kształcenia, poziomach i profilach studiów.

§ 2

1. W skład systemu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się wchodzi:
  - 1) **oceny cząstkowe** – wystawianych w trakcie zajęć (w wyniku kolokwium cząstkowych, odpowiedzi ustnych, opracowań tematycznych, referatów, projektów cząstkowych, sprawozdań z laboratoriów i innych rodzajów prac wykonywanych przez studenta);
  - 2) **oceny formowane** - wystawiane na zakończenie poszczególnych modułów/przedmiotów na podstawie ocen cząstkowych;
  - 3) oceny egzaminacyjne - wystawione na zakończenie poszczególnych modułów/przedmiotów na podstawie egzaminu lub zaliczenia (kolokwium);
  - 4) oceny lub zaliczenia praktyk zawodowych, zgodnie z zasadami przyjętymi w programie studiów dla danego kierunku;
  - 5) oceny z egzaminu dyplomowego, zgodnie z zasadami przyjętymi w programie studiów dla danego kierunku.
2. System oceniania mają obowiązek stosować wszyscy nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne bez względu na rodzaj zatrudnienia i formę zajęć.
3. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się z poszczególnych modułów/przedmiotów osiągniętych przez studentów polega na potwierdzeniu, że zostały spełnione wyspecyfikowane w sylabusach wymagania.
4. Uznaje się, że student osiągnął wszystkie zakładane efekty kierunkowe, po uzyskaniu wszystkich efektów modułowych/przedmiotowych, wchodzących w skład wszystkich efektów kierunkowych.
5. Program kształcenia umożliwia nabycie efektów uczenia się, po uzyskaniu przez studenta zaliczeń ze wszystkich modułów przewidzianych w programie, oraz po pozytywnym złożeniu egzaminu dyplomowego.

§ 3

Etapy weryfikacji efektów uczenia się

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku studiów przeprowadzana jest w następujących etapach:

- 1) weryfikacja dokonywana przez nauczycieli akademickich lub osoby prowadzące zajęcia w ramach modułu/przedmiotu;
- 2) weryfikacja dokonywana przez opiekunów praktyk zawodowych;
- 3) weryfikacja zbiorcza dokonywana przez dyplomową komisję egzaminacyjną.

§ 4

Formy weryfikacji efektów uczenia się

1. Dla kierunku studiów – podsumowującą formą weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się stanowi egzamin dyplomowy,
2. Dla praktyk zawodowych – formy weryfikacji efektów uczenia się wynikają z uczelnianego Regulaminu praktyk zawodowych i określone są w sylabusach praktyk dla poszczególnych kierunków studiów;
3. Dla modułu/przedmiotu - formy weryfikacji efektów uczenia się określone są w sylabusach/kartach moduły/przedmiotu.
4. Do podsumowujących form weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie modułu/przedmiotu zalicza się w szczególności:
  - a) Egzamin: ustny, pisemny, testowy;
  - b) Zaliczenie (kolokwium): ustne, pisemne, testowe;

§ 5

Techniki i narzędzia weryfikacji efektów uczenia

1. Weryfikacja efektów uczenia z zakresu wiedzy dokonywana jest poprzez egzaminy i kolokwia ustne lub pisemne przeprowadzane techniką odpytywania, testu, kolokwium lub pracy pisemnej na terenie Uczelni - tradycyjną lub z wykorzystaniem platformy e-learningowej;
2. Weryfikacja efektów uczenia z zakresu umiejętności dokonywana jest poprzez egzaminy i zaliczenia (kolokwia) praktyczne przeprowadzane technikami sprawdzania umiejętności praktycznych dotyczących: przygotowania pracy pisemnej (eseju, referatu, sprawozdania), przygotowania i przedstawienia prezentacji multimedialnej indywidualnie/grupowo; realizacji projektu indywidualnie/grupowo; rozwiązywanie zadań problemowych typu „case” (kazuś, przykładów); rozwiązywanie zadań, formułowania wypowiedzi i prezentowania stanowiska (umiejętność argumentowania, kultury wypowiedzi, sposobu komunikacji werbalnej i pozawerbalnej);
3. Weryfikacja efektów uczenia z zakresu kompetencji społecznych (postawy) dokonywana jest głównie poprzez obserwację uczestniczącą w interakcji ze studentem, która służy ocenie udziału w realizacji zadań grupowych; ocenie aktywności w dyskusji moderowanej lub spontanicznej, ocenie terminowości i kompletności realizacji zadań, ustaleniu frekwencji (obecności) na zajęciach.
4. Zalecane metody, techniki i narzędzia weryfikacji poszczególnych zakresów efektów uczenia ilustruje Tabela 1.
5. Inne techniki i narzędzia weryfikacji zakładanych efektów uczenia na poziomie modułu/przedmiotu lub praktyk zawodowych mogą być stosowane jeżeli zostały opisane w sylabusie

Tabela 1 Zalecane metody, techniki i narzędzia weryfikacji poszczególnych zakresów efektów uczenia się

Lp	Zakres efektów uczenia się	Metody	Techniki i narzędzia weryfikacji
1.	WIEDZA	Egzaminy i kolokwia ustne	Techniką odpytywania z baz pytań
		Egzaminy i kolokwia pisemne	Technika tradycyjna lub komputerowa lista pytań egzaminacyjnych, testy wyboru lub testy prawda/fałsz

2.	UMIEJĘTNOŚCI	Egzaminy i zaliczenia (kolokwia) praktyczne	Techniki sprawdzania umiejętności praktycznych dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowania pracy pisemnej (eseju, referatu, sprawozdania) z listy zagadnień; ▪ przygotowania i przedstawienia prezentacji multimedialne indywidualnie/grupowo z listy tematów; ▪ realizacja projektu indywidualnie/grupowo z listy tematów lub w uzgodnieniu z osobą prowadzącą zajęcia; ▪ rozwiązywanie zadań problemowych z bazy kasusów (przykładów, scenariuszy: case study); ▪ rozwiązywanie zadań prostych (np. obliczeniowych) lub złożonych (np. konstrukcyjnych) z bazy takich zadań; ▪ formułowanie wypowiedzi i prezentowanie stanowiska (umiejętność argumentowania, kultury wypowiedzi, sposób komunikacji werbalnej i pozawerbalnej);
3.	KOMPETENCJE SPOLECZNE	Obserwacja uczestnicząca	Notowanie i ocenianie postaw i zachowań dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> ▪ udziału w realizacji zadań grupowych; ▪ aktywności w dyskusji moderowanej lub spontanicznej, ▪ terminowości i kompletności realizacji zadań, ▪ praca problemowa, szczególnie w zakresie weryfikacji postawy etycznej, a w każdym programie studiów są efekty uczenia się w tym zakresie ▪ frekwencji (obecności) na zajęciach

§ 6

Odpowiedzialność

1. Sylabus modułu/przedmiotu lub praktyki precyzuje metody, narzędzia i techniki oraz kryteria i progi zaliczeniowe, stosowane przy weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, uwzględniając charakter i specyfikę realizowanego przedmiotu.
2. Prowadzący zajęcia lub opiekunowie praktyk zobowiązani są do opracowania sylabusu przedmiotu/modułu w przeznaczonym do tego systemie informatycznym wraz z narzędziami do weryfikacji efektów uczenia (listy pytań i zagadnień egzaminacyjnych, testy, itp.).
3. Dziekan Wydziału zatwierdza ostatecznie sylabusy modułów/przedmiotów oraz narzędzia do weryfikacji efektów uczenia się, które są następnie udostępniane poprzez system internetowej obsługi studentów

§7

Kryteria jakościowe przy skalowaniu ocen

1. Prowadzący zajęcia musi przedstawić studentom wymagane efekty uczenia się, zasady weryfikacji ich osiągnięcia oraz sposób skalowanie ocen, w którym:
  - a) student uzyskuje ocenę **bardzo dobrą** (5,0) jeżeli opanował wiadomości z literatury podstawowej i uzupełniającej oraz umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie wymaganych efektów uczenia z incydentalnymi błędami i brakami o małym znaczeniu,
  - b) student uzyskuje ocenę **dobrą plus** (4,5), jeżeli opanował wiadomości z literatury podstawowej i uzupełniającej oraz umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie wymaganych efektów uczenia z pojedynczymi brakami lub błędami, ale o małym znaczeniu,
  - c) student uzyskuje ocenę **dobry** (4,0), jeżeli opanował wiadomości z literatury podstawowej i umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie wymaganych efektów uczenia, z nielicznymi brakami lub błędami nie mających charakteru krytycznego,
  - d) student uzyskuje ocenę **dostateczną plus** (3,5), jeżeli opanował wiadomości z literatury podstawowej i umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie, wymaganych efektów uczenia, pomimo braków lub błędów nie mających charakteru krytycznego
  - e) student uzyskuje ocenę **dostateczną** (3,0), jeżeli opanował wiadomości z literatury podstawowej i umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie wymaganych efektów uczenia, pomimo licznych braków lub błędów nie mających charakteru krytycznego,
  - f) student uzyskuje ocenę **niedostateczną** (2,0), jeżeli braki wiadomości i umiejętności oraz błędy o charakterze krytycznym, uniemożliwiają dalsze uczenie się tego przedmiotu lub innych przedmiotów;
2. Prowadzący zajęcia może określić i przedstawić studentom na początku sumę (pulę) punktów do zdobycia w czasie trwania zajęć. Punkty mogą być przyznawane za prace pisemne (testy, projekty, obliczenia, referaty itp.), odpowiedzi ustne, aktywność na zajęciach itd. Poszczególne elementy składowe mogą mieć różną wagę, w zależności od stopnia ich trudności i złożoności.
3. Prowadzący dokonuje bieżącej analizy osiągniętych efektów uczenia w oparciu o prace studentów w czasie trwania przedmiotu/modułu
4. Prowadzący egzaminuje, zalicza przedmiot/moduł na podstawie pytań dotyczących poszczególnych efektów uczenia uwzględnionych w opisie przedmiotu/modułu, oceny wpisuje w elektronicznym protokole oraz weryfikuje zakładane efekty kształcenia dla przedmiotu.

§ 8

Ocenianie, zaliczanie i egzaminowanie

1. Prowadzący na pierwszych zajęciach lub na platformie e-learningowej informuje studentów o zaplanowanej liczbie, czasie, miejscu i sposobie weryfikacji efektów uczenia.
2. Prowadzący zajęcia dokonuje bieżącej ocen osiągniętych efektów uczenia w czasie trwania przedmiotu/modułu.
3. Prowadzący zajęcia egzaminuje, zalicza przedmiot/moduł na podstawie efektów uczenia uwzględnionych w sylabusie modułu/przedmiotu, a oceny wpisuje w protokole ocen na platformie e-learningowej.
4. W przypadku egzaminu pisemnego, egzaminator na wyraźny wniosek Studenta – powinien udostępnić do wglądu ocenioną pracę egzaminowanemu w terminie do 14 dni po przeprowadzonym egzaminie.
5. Prace pisemne z egzaminu lub kolokwium (zaliczenia) powinny być przechowywane przez egzaminatora lub archiwizowane na platformie e-learningowej do końca roku akademickiego, w którym egzamin lub kolokwium zostało przeprowadzone